

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
Заснований у жовтні 2010 р.
Виходить 2 рази на рік

ВІСНИК

УНІВЕРСИТЕТУ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

СЕРІЯ

ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ

Кульчицький В.Й.

Історіографія дослідження патріотичного виховання в школах України другої половини ХХ – початку ХХІ століть

DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-1 7

Сапожников С.В., Самодрин А.П., Теплицька А.О.

Фундаменталізація освіти в її проєктивності – трансспектива від мікросвіту до макросвіту

DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-2 13

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

Олійник І.В.

Теоретичне обґрунтування моделі формування соціально-реабілітаційної компетентності в майбутніх соціальних працівників

DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-3 22

Програмні цілі – висвітлення результатів новітніх досліджень та досягнень педагогічної та психологічної науки за всіма теоретичними і практичними напрямками.

Для наукових працівників, фахівців-педагогів та психологів, студентів, широкого кола дослідників педагогічної і психологічної галузей науки.

Матеріали публікуються змішаними мовами.

Журнал затверджено до друку і до поширення через мережу Інтернет за рекомендацією вченої ради Університету імені Альфреда Нобеля (протокол від 31 травня 2022 р. № 4).

Журнал «Вісник університету імені Альфреда Нобеля». Серія «Педагогіка і психологія» затверджено у Переліку наукових фахових видань за категорією «Б» рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (наказ від 2 липня 2020 р. № 886).

Журнал «Вісник університету імені Альфреда Нобеля». Серія «Педагогіка і психологія» зареєстровано у міжнародних наукометричних базах і директоріях Ulrich's Periodicals Directory, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Index Copernicus, індексується в Google Scholar та інформаційно-аналітичній системі Національної бібліотеки України імені Вернадського.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 22577-12477ПР від 20.02.2017 р.

1 (23) 2022

Стеганцева В.В. Формування інформаційно-цифрової компетентності молодшого школяра у контексті його кіберсоціалізації DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-4	30
Файермен О.О. Соціальна підтримка батьків дітей з особливими потребами DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-5	39

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Гаркуша І.В., Дубінський С.В. Щодо проблеми життєвої кризи особистості DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-6	49
Юдіна А.В. Підвищення мотивації до успіху в працівників виробничих колективів в умовах психологічного тренінгу DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-7	59
Фролова Н.В., Четверик-Бурчак А.Г. Характер змін особистісних властивостей осіб похилого віку в посттрудоий період DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-8	67
Шумський О.Л., Шумська О.О. Самоосвіта як педагогічна проблема DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-9	75

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Биконя О.П., Шендерук О.Б. Враховання міжпредметних зв'язків у навчанні курсантів економічних спеціальностей англійської мови DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-10	82
Блинова Н.М., Полішко Н.Є. Англомовний путівник як дидактичний матеріал для набуття професійних компетенцій студентами спеціальностей «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» (на прикладі серії видань «Awesome Ukraine») DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-11	90
Васильюк В.М. Системно-діяльнісний підхід до формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проектного навчання DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-12	102
Венцева Н.О., Карапетрова О.В. Інноваційна компетентність як складова професійної діяльності сучасного педагога DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-13	109
Vilkhovchenko N.P. ESP distance learning methods at technical universities DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-14	116
Видолоб Н.О., Грейліх О.О. Формування фахової компетентності у майбутніх вчителів DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-15	124
Волкова Н.П., Лебідь О.В. Професійно-педагогічна комунікація викладачів закладів вищої освіти: виклики війни DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-16	132
Гаврилук Н.М. Професійна освіта: викладання англійської студентам економічних спеціальностей DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-17	143
Каленик О.О., Цареградська Т.Л., Ребенко М.Ю., Овсієнко І.В. Лінгвометодичні основи навчання іноземних слухачів підготовчих відділень науковому стилю мовлення при вивченні природничих дисциплін DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-18	149
Ключник Р.М., Ратомська Л.В. Особливості викладання латинської мови майбутнім філологам DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-19	158

Labinska B.I., Vypinska N.M., Koropatnitska T.P, Paranyuk D.V. Strategies and criteria for foreign language reading materials selection DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-20	165
Лілік О.О., Сазонова О.О. Формування інформаційної грамотності майбутніх учителів української мови і літератури DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-21	173
Макаренко Н.М., Дрібас С.А. Дистанційне навчання в контексті ефективності студентсько-викладацької взаємодії DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-22	180
Ніколенко Л.М. Поняття «життєтворчість» та «життєтворча компетентність» у парадигмі професійної підготовки педагога спеціальної освіти DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-23	191
Руденко А.В. Теоретичні аспекти проблеми рефлексивно-прогностичної компетентності особистості DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-24	202
Tokarieva A.V., Chyzhykova I.V. Understanding educators` experience and attitude to gamified learning applications DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-25	211
Федів В.І., Олар О.І., Бірюкова Т.В. Психолого-педагогічні інструменти викладача природничих дисциплін при підготовці здобувача вищої медичної освіти DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-26	223
Фрицюк В.А., Баярко Н.В., Фрицюк В.М. Формування екологічної компетентності майбутніх учителів як складової їхньої професійної компетентності DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-27	230
Шуба Л.В., Шуба В.О., Шуба В.В. Педагогічні аспекти використання сучасного спортивного обладнання для студенток 17–20 років DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-28	237

CONTENTS

THEORETICAL AND HISTORICAL ASPECTS OF PEDAGOGY

- Kulchytskyi V.**
Historiography of the research of patriotic education in schools of Ukraine
in the second half of the 20th - early 21st century
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-1 7
- Sapozhnykov S., Samodryn A., Teplytska A.**
Fundamentalisation of education in its projectivity - a transpective
from the microworld to the macroworld
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-2 13

ISSUES OF TODAY'S SOCIAL PEDAGOGY AND SOCIAL WORK

- Oliinyk I.**
Theoretical substantiation of the model of formation of social-rehabilitation competence
in future social workers
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-3 22
- Styehantseva V.**
Formation of information and digital competence of primary school pupils
in the context of their cyber socialization
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-4 30
- Fayerman O.**
Social support for parents of children with special needs
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-5 39

PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS OF THE PERSONALITY TEACHING, UPBRINGING AND DEVELOPMENT

- Harkusha I., Dubinskyi S.**
About the problems of life crisis of personality
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-6 49
- Yudina A.**
The increase of motivation to success of employees from production collectives in psychological training
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-7 59
- Frolova N., Chetveryk-Burchak A.**
The nature of changes in the elderly's personality features during the post-employment period
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-8 67
- Shums'kyi O., Shums'ka O.**
Self-education as a pedagogical problem
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-9 75

THEORETICAL AND METODOLOGICAL FOUNDATIONS OF PROFESSIONAL EDUCATION

- Bykonja O., Shenderuk O.**
Interdisciplinary connections in teaching English to cadets of economic specialties
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-10 82
- Blynova N., Polishko N.**
English guide as a didactic material for professional competences acquisition by students of hospitality and
tourism programs (on the example of 'Awesome Ukraine')
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-11 90
- Vasyliuk V.**
System-activity approach to formation of research competence of future translators by project-based
learning methods
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-12 102
- Vientseva N., Karapetrova O.**
Competence as a component of the professional activity of a modern teacher
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-13 109
- Vilkhovchenko N.**
ESP distance learning methods at technical universities
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-14 116
- Vydolob N., Hreilikh O.**
Formation of professional competence in future teachers
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-15 124

Volkova N., Lebid O. Professional and pedagogical communication of teachers of higher education institutions: challenges of war DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-16	132
Havryliuk N. Vocational education, teaching English to students of economic specialties DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-17	143
Kalenyk O., Tsaregradskaya T., Rebenko M., Ovsiienko I. Linguistic basics of teaching foreign students of preparatory departments the scientific speech style in the study of natural disciplines DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-18	149
Kliuchnyk R., Ratomska L. Peculiarities of teaching Latin to future philologists DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-19	158
Labinska B., Vypinska N., Koropatnitska T., Paranyuk D. Strategies and criteria for foreign language reading materials selection DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-20	165
Lilik O., Sazonova H. Formation of information literacy of future teachers of the Ukrainian language and literature DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-21	173
Makarenko N., Dribas S. Distance (online) learning in the context of the effectiveness of student-teacher interaction DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-22	180
Nikolenko L. The concepts «life creativity» and «life creative competence» in the paradigm of professional training of a special education teacher DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-23	191
Rudenko A. Theoretical aspects of the problem of reflexive and prognostic competence of a person DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-24	202
Tokarieva A., Chyzykova I. Understanding educators' experience and attitude to gamified learning applications DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-25	211
Fediv V., Olar O., Biriukova T. Psychological and pedagogical instruments for the teacher of nature disciplines in higher medical education DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-26	223
Fritsyuk V., Bayurko N., Fritsyuk V. Formation of environmental competence of future teachers as a component of their professional competence DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-27	230
Shuba L., Shuba V., Shuba V. Pedagogical aspects of using modern sports equipment for 17-20 year old students DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-28	237

Усі права застережені. Повний або частковий передрук і переклади дозволено лише за згодою автора і редакції. При передрукуванні посилання на «Вісник Університету імені Альфреда Нобеля». *Серія «Педагогіка і психологія»* обов'язкове.

Редакція не обов'язково поділяє точку зору автора і не відповідає за фактичні або статистичні помилки, яких він припустився.

Редактор: *М.С. Кузнецова*
Комп'ютерна верстка *А.Ю. Такій*

Підписано до друку 1.06.2022. Формат 70×108/16. Ум. друк. арк. 21,35.
Тираж 300 пр. Зам. № .

Адреса редакції та видавця:
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Університет імені Альфреда Нобеля
Тел/факс (056) 778-58-66. e-mail: rio@duan.edu.ua

Віддруковано у ТОВ «Роял Принт».
49052, м. Дніпро, вул. В. Ларіонова, 145.
Тел. (056) 794-61-05, 04
Свідоцтво ДК № 4765 від 04.09.2014 р.

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради

С.Б. ХОЛОД, доктор економічних наук, доцент
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

Заступник голови редакційної ради

А.О. ЗАДОЯ, доктор економічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

Члени редакційної ради

С.Б. ВАКАРЧУК, доктор фізико-математичних наук,
професор (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

В.А. ПАВЛОВА, доктор економічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

А.А. СТЕПАНОВА, доктор філологічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

О.Б. ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ, доктор педагогічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор серії

О.Б. ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ, доктор педагогічних наук,
професор (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

Заступник головного редактора

Н.П. ВОЛКОВА, доктор педагогічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

Відповідальний секретар

І.В. ОЛІЙНИК, кандидат педагогічних наук, доцент
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

Члени редакційної колегії

С.М. АМЕЛІНА, доктор педагогічних наук, професор
(Національний університет біоресурсів та
природокористування України, м. Київ).

О.О. РЕЗВАН, доктор педагогічних наук, професор
(Харківський національний університет міського
господарства імені О.М. Бекетова).

С.П. КОЖУШКО, доктор педагогічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

Т.О. ПАХОМОВА, доктор педагогічних наук, професор
(Запорізький національний університет).

А.П. САМОДРИН, доктор педагогічних наук
(Кременчуцький інститут Університету
імені Альфреда Нобеля).

С.В. САПОЖНИКОВ, доктор педагогічних наук, професор
(Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро).

С.Я. ХАРЧЕНКО, доктор педагогічних наук, професор
(Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка).

В.М. ЧОРНОБРОВКІН, доктор психологічних наук,
професор (Національний університет
"Києво-могилянська академія").

Ю.М. ШВАЛЬБ, доктор психологічних наук, професор
(Київський національний університет
імені Тараса Шевченка).

О.В. ЛЕБІДЬ, доктор педагогічних наук,
доцент (Університет імені Альфреда Нобеля,
м. Дніпро).

МІЖНАРОДНА РЕДАКЦІЙНА РАДА

В. КРИГЕР, доктор філософії, професор педагогіки
Університету економіки та суспільства
м. Людвігсхафен-на-Рейні (Німеччина).

І.Ф. ІСАЄВ, доктор педагогічних наук, професор,
(Білгородський державний університет, Російська Федерація).
Дж.Л. ЛІОНТАС, доктор PhD., асоційований професор ESOL
(Коледж освіти, Сарасота, США).

А. ЛОПЕС, доктор філософії PhD і Habilitation в освітніх
науках, професор (Факультет психології та освітніх наук
Університету Порту, Португалія).

В. ОКУЛИЧ-КОЗАРІН, доктор хабілітований
у сфері економічних наук (Інститут права,
адміністрації та економіки у складі Педагогічного
університету імені Комісії Національної освіти в Кракові,
Республіка Польща).

EDITORIAL COUNCIL

Head of Editorial Council

SERGIY KHOLOD, Doctor of Economics, Associate Professor
(Alfred Nobel University, Dnipro).

Deputy Head of Editorial Council

ANATOLII ZADOIA, Doctor of Economics, Full Professor
(Alfred Nobel University, Dnipro).

Members of Editorial Council

SERGIY VAKARCHUK, Doctor of Physical and Mathematical
Sciences, Full Professor (Alfred Nobel University, Dnipro).

VALENTYNA PAVLOVA, Doctor of Economics, Full Professor
(Alfred Nobel University, Dnipro).

ANNA STEPANOVA, Doctor of Philosophy, Full Professor
(Alfred Nobel University, Dnipro).

OLEG TARNOPOLSKY, Doctor of Pedagogy, Full Professor
(Alfred Nobel University, Dnipro).

EDITORIAL BOARD

Chief Editor

OLEG TARNOPOLSKY
Doctor of Pedagogy, Full Professor (Alfred Nobel University, Dnipro).

Deputy Editor-in-Chief

NATALIIA VOLKOVA
Doctor of Pedagogy, Full Professor (Alfred Nobel University, Dnipro).

Responsible Secretary

IRYNA OLIINYK
Candidate of Pedagogy (Alfred Nobel University, Dnipro).

Editorial Board Members

SVITLANA AMELINA
Doctor of Pedagogy, Full Professor (National Institute
of Bioresources and Use of Nature of Ukraine, Kyiv).

OKSANA REZVAN
Doctor of Pedagogy, Full Professor (Kharkiv National University
of Municipal Economics named after O.M. Beketov).

SVITLANA KOZHUSHKO
Doctor of Pedagogy, Full Professor (Alfred Nobel University, Dnipro).

TETYANA PAKHOMOVA
Doctor of Pedagogy, Full Professor (Zaporizhia National University).

ANATOLY SAMODRIN
Doctor of Pedagogy, Full Professor (Kremenchuk Institute of Alfred
Nobel University).

STANISLAV SAPOZHNIKOV
Doctor of Pedagogy, Full Professor (Alfred Nobel University, Dnipro).

SERGIY KHARCHENKO
Doctor of Pedagogy, Full Professor (Lugansk National University
named after T.G. Shevchenko).

VLADIMIR CHORNOBROVKIN
Doctor of Psychology, Full Professor (National University
of "Kyiv-Mohyla Academy").

YURIY SHVALB
Doctor of Psychology, Full Professor (Taras Shevchenko National
University of Kyiv).

OLHA LEBID
Doctor of Pedagogy, Associate Professor (Alfred Nobel University,
Dnipro).

INTERNATIONAL EDITORIAL COUNCIL

VOLFGANG KRIGER
PhD, Professor (Hochschule für Wirtschaft und Gesellschaft
Ludwigshafen, Germany).

ILYA ISAEV
Doctor of Pedagogy, Full Professor (Belgorod State University, Russia).

JOHN LIONTAS
PhD, Associate Professor (College of Education, Sarasota-Manatee, USA).

AMÉLIA LOPES
'Agregação' (Habilitation) in Education Sciences, Professor (Faculty of
Psychology and Education Sciences, University of Porto, Portugal).

WALERY OKULICZ-KOZARYN
Doctor Hab. (innovations in management), MBA (in International
Business), Professor UP (The Institute of Law, Administration and
Economics in the Structure of the Pedagogical University named
after the Commission of National Education in Cracow, Poland).